

KESKKONNAAMET

Hr Raul Hansen
AS Infragate Eesti
Kadaka tee 5
10621 Tallinn

Teie 13.01.2009

Meie 02.02.2009 nr HRJ 7-1/166

“Suur-Sõjamäe piirkonna sademevee ärajuhtimise variantlahenduse C1 ja C1/B3 keskkonnamõju hindamine” aruande heakskiitmine

Lugupeetud härra projektijuht

Keskkonnaametis tutvuti heakskiitmiseks esitatud “Suur-Sõjamäe piirkonna sademevee ärajuhtimise variantlahenduse C1 ja C1/B3 keskkonnamõju hindamine” aruande ja selle avalikustamise materjalidega.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Suur-Sõjamäe piirkonna sademeveekanaliseerimise väljaarendamine, et muuta ühisvoolne kanalisatsioon lahkvooleks ja sellega kaasnevalt koormuse vähendamine linna reoveepuhastile, ühtlasi rakendada meetmed vältida uputusi aladel, kus sademevee ärajuhtimine puudub või on ebapiisav.

Keskkonnamõju hindamine tehti Tallinna Linnavalitsuse poolt heaks kiidetud sademevee ärajuhtimise skeemi variantlahendustele C1 ja C1/B3 ning keskkonnamõju hindamise tulemusena selgitati keskkonnakaalutlustelt sobivaim lahendus piirkonna sademeveekanaliseerimise väljaarendamiseks, sh torustike trassivalikuks.

Variandi C1 kohaselt juhitakse Suur-Sõjamäe piirkonna lõunapoolse osa sademeveed lennuvälja alt läbi mööda Soodevahe kraavi Pirita jõkke. Piirkonna põhjapoolse osa sademeveed suunatakse olemasolevasse Suur-Sõjamäe tunnelkollektorisse, mis edaspidi on ette nähtud muuta lahkvooleks sademevee tunnelkollektoriks. Variant C1/B3 näeb ette kogu Suur-Sõjamäe piirkonna sademevee juhtimise olemasolevasse tunnalkollektorisse, mille kaudu juhitakse sademevesi Tallinna lahte. Lennuvälja ja Rae valla sadeveed juhitakse selle variandi korral Mõigu poldri kaudu Russalka sadevee väljalasku.

Tegevuse arendajaks on AS Tallinna Vesi (aadress Ädala 10, Tallinn), KMH otsustajaks Tallinna Keskkonnaamet (Harju tn 13, Tallinn).

Keskkonnamõju hindamine algatati Tallinna Keskkonnaameti juhataja käskkirjaga 08. veebr. 2008 nr 1-1/25. KMH programm kiideti Harjumaa keskkonnateenistuse poolt heaks 10.07.2008.a kirjaga nr 30-11-3/31739-2.

Narva mnt 7A
15172 Tallinn
tel: 6 272 193

Võttes aluseks aruandes esitatud KMH protsessi avalikustamisega seotud andmed, on KMH aruande avaliku väljapaneku ja arutelu toimumisest vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) §21 teatatud 17.11.2008.a Ametlikes Teadaannetes. Lihtkirjaga teavitati 14.11.2008.a KeHJS seaduse §16 lg3 nimetatud menetlusosalisi. KMH aruande avalik arutelu toimus 02.12.2008.a. Seega on aruande avalikustamisega seotud teavitamised toimunud vastavalt KeHJS seaduse §21 sätestatud nõuetele. Aruande avalikustamise käigus laekusid aruande täiendamiseks ja parandamiseks kirjalikud ettepanekud Tallinna Keskkonnaametilt (kiri nr 6.1-4.1/2833 02.12.2008), AS-lt Tallinn Airport (kiri nr 1-9/375 02.12.2008) ja Andres Shapuralt (elektronposti kiri). Avalikul arutelul ja kirjalikult esitatud küsimustele ja ettepanekutele vastasid Infragate Eesti AS projektijuht Raul Hansen ja OÜ Alkranel litsentseeritud keskkonnamõju hindamise ekspert Alar Noorvee (suuliselt, AS Infragate Eesti kirjaga nr PRO-779/R 13.01.2009 ja 15.12.2008.a. elektronposti kirja teel). Avalikustamise käigus tehtud ettepanekute alusel muudeti ja või täiendati aruande peatükke 13, 6.6, 6.7 ja 6.2.

Tegevusvariantide alternatiivide hindamisel toodi välja kolm alternatiivi:

- null-alternatiivi mõju ehk säilib praegune olukord;
- alternatiivi I mõju ehk kavandatav tegevus;
- alternatiivi II mõju ehk variant C1/B3.

Alternatiivide hindamisel võeti arvesse järgmisi olulisi mõjuvaldkondi: pinnase reostuse oht, pinna- ja põhjavee saastumise oht, õhusaaste taseme muutus, taimestikule ja loomastikule tekitatav oht, Natura 2000 alale avaldatav mõju, inimeste heaolu võimalik muutus, maaomandile avalduv mõju ja loodusvarade käsutamise otstarbekuse hindamine. Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivi(de) võrdlemisel kasutati kaalutud intervallskaala meetodit. Mõjude olulisust hinnati vastava skaala alusel. Erinevate keskkonnamõju kriteeriumite osakaalu määramiseks arvestati ekspertgrupi liikmete hinnanguid kasutades otsustamisel delphi-meetodit. Kaalkriteeriumide hindepallide saamiseks korrutatati teatava kriteeriumi alusel antud hindepallid kriteeriumi kaaluga.

Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide lõplik järjestus saadi kõigi kaalkriteeriumide hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes. Saadud tulemuste põhjal osutus parimaks kõige suurema punktisumma saanud alternatiiv II ehk variant C1/B3. Selle alternatiivi põhieeliseks oli negatiivse mõju puudumine Natura 2000 alale ja väiksem mõju loomastikule ning taimestikule. Samuti on selle alternatiivi korral kõige suuremad eeldused Eestile EL vee raamdirektiivist tulenevate kohustuste täitmiseks aastaks 2015.

Lisaks töö programmis toodud mahule, esitavad aruande autorid peatükis 13 ka täiendava kombineeritud lahenduse ettepaneku sademevee ärajuhtimiseks, mille puhul mõju keskkonnale ja inimeste heaolule oleks veelgi väiksem, võrreldes eelisvariandiga C1/B2. Selles variandis nähakse ette nii Suur-Sõjamäe piirkonna, kui ka Rae valla ja Tallinna Lennujaama sademevee juhtimine Tallinna lahte nii läbi Lasnamäe sademeveekollektori kui ka Ülemiste ülevoolu kollektori, mis võimaldaks vältida Ülemiste kollektori ümberehitamist, kasutades samas maksimaalselt ära juba olevate rajatiste võimalusi.

Lähtudes meile esitatud KMH aruandest peame vajalikuks märkida, et peatükis 6.9 "Mõju loodusvarade kasutamise otstarbekusele ning kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide

vastavus säästva arengu põhimõtetele" ei ole võrreldud erinevaid tegevusvariante nende eksploatatsiooniks vajaliku energiatarbe alusel. Lisaks säästva arengu tagamisele, on väiksem energiatarve oluline ka sadevee ärajuhtimise maksumuse kujunemisel.

Arvestades eeltoodut ja tuginedes KeHJS seaduse § 22 lõikele 2, kiidame KMH aruande heaks ning arvestades KeHJS seaduse § 22 lõiget 8, esitame järgmised keskkonnanõuded:

- 1) Rajada Tallinna lennujaama lennuradadelt kogutava sadevee kohtpuhasti vältimaks jäätõrjekemikaalidest põhjustatud kõrge karbamiidi (50 % lämmastik) ja atsetaatide sisaldusega sadevee sattumist eelvooludesse. Kõikidelt kavandatava tegevuse territooriumi valdajatelt, kus ettevõtte tegevus põhjustab sadevee saastamist, tuleb nõuda sadevee puhastamist seaduses ettenähtud näitajateni.
- 2) Tagada Mõigu poldritiigi vajalik rekonstrueerimine, perioodiline hooldus ja seire. Kõik looduslikud puhastid nõuavad perioodilist hooldust, sh suurtaimede ja setete eemaldamist. Vastasel juhul leiab ikkagi aset äratarbitud toitainete ja orgaanilise aine tagasikandumine ja nende sattumine kanalisatsioonisüsteemi kaudu eelvoolu. Samuti võivad sadeveeerikastel perioodidel eelvoolu liikuda üleskantud põhjasetted. Mõigu poldritiigi rekonstrueerimisel teha koostööd Rae vallaga, mille territooriumilt ärajuhitavad sadevee kogused on isegi suuremad kui kavandatava tegevuse (Suur-Sõjamäe) alalt. Samuti on oluline koostöö AS-ga Tallinna Lennujaam, kes on üks olulisemaid sadevee reostajaid.
- 3) Vihmaveesüsteemide rajamisel tuleb teostada sadevee kanalisatsiooni ja drenaažisüsteemide suublade kontrolli ehitusvigade ja illegaalsete reoveeühenduste väljaselgitamiseks. Tuleb teostada põhjalikud uuringud välistamiseks illegaalselt ühendatud reovee kanalisatsiooni-torustikest pärineva vee sattumist sadevee hulka ning kontrollida reoveetorustike lahtiühendamist ühiskanalisatsioonitorustike üleviimisel lahkvooleks sadeveetorustikuks.
- 4) Juhul, kui trasside ja ehitiste rajamisel satutakse reostunud pinnase ja/või põhjaveega alale, tuleb reostatud pinnas ladestada spetsiaalsele territooriumile, kus on välistatud kahjulike ainete imbumine maapinda, kattes ladestatud pinnase pealt veekindla materjaliga ja tellida pinnase reostusuuringud - reostuse komponendid, tase ja ulatus. Suurema reostuse ilmnemise korral tuleb ehitustööd ajutiselt katkestada ning määrata vastavalt uuringute tulemustele ja soovitudele kindlaks edasised meetmed - kas pinnast võib kohapeal edasi kasutada või tuleb ta ära viia selleks ette nähtud kohta puhastamiseks. Reostunud pinnas on jäätmeseaduse mõistes jääde ja seda tohivad käidelda vaid need, kellel on vastav jäätmeluba. Kavandatava tegevuse elluviimisel võib osutada vajalikuks ka reostunud põhjavee väljapumpamine ning puhastamine (nt õliseparaatori abil).
- 5) Vältimaks üleujutusi sademeterikkal perioodil ja sadeveepumplate rivist välja langemist, tuleb kõik pumplad varustada dubleerivate süsteemidega (nt pumbad, andurid) ning näha võimalusel ette alternatiivsed lahendused vee ärajuhtimiseks suurvee ajal ja külmaperioodil (nt vältimaks sadevee sattumist Vaskjala-Pirita

kanalisse).

- 6) Perioodiliselt, võimalikult sageli tuleb viia läbi projekti piirkonna kaetud pindade (teed, väljakud) kuivpuhastamine, vähendamaks linnaruumist pärinevate saasteainete sattumist vihmavee hulka.

Vastavalt KeHJS seaduse §23, teatab KMH järelevalvaja KMH aruande heakskiitmisest arendaja kulul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14 päeva jooksul aruande heakskiitmise otsuse tegemisest arvates. Eelnevat aluseks võttes palume arendajal hiljemalt 13. veebruariks 2009.a. esitada meile ametliku teate avaldamise riigilõivu tasumist tõendav dokument.

Heakskiidetud keskkonnamõju hindamise aruandega saab tutvuda tööpäevadel KMH järelevalvaja – Keskkonnaameti – Harju-Rapla-Järva regiooni Harjumaa kontoris, aadressil Viljandi mnt 16, Tallinn (kontaktisik Kalle Türk, tel 6744 818).

Lugupidamisega

Allan Piik
Juhataja

Koopia: Tallinna Keskkonnaamet, Harju 13, 10130 Tallinn
Tallinna Kommunaalamet, Mündi 2, 15197 Tallinn
Harju Maavalitsus, Roosikrantsi 12, 15077 Tallinn
Keskkonnainspeksioon Põhja regioon, Kopli 76 10416 Tallinn
Tallinna Vesi AS, Ädala 10, 10614 Tallinn
Tallinn Airport AS, Lennujaama 2, 11101 Tallinn
Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Kalle Türk 6744818